

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE:

Možnosti využití pedagogické diagnostiky u dětí s odkladem školní docházky.

AUTORKA: Eliška ZÁBRODSKÁ, učitelství pro MŠ

OPONENT: PhDr. Zuzana HADJ MOUSSOVÁ,

katedra pedagogické a školní psychologie UK PedF

Ve své bakalářské práci se autorka zaměřila na diagnostické možnosti učitelek mateřských škol ve vztahu k odkladu školní docházky. Je jistě užitečné, pokud mají učitelky MŠ diagnostické kompetence nejen pro depistáž dětí školsky nezralých, ale i pro práci s dětmi s odkladem školní docházky. Právě touto oblastí se zabývá autorka, když sleduje skupinu dětí s odkladem a diagnostikuje jejich vývoj, ovlivněný zaněženou stimulací ze strany učitelek.

V teoretické části své práce autorka přináší přehled problematiky školní zralosti a diskutuje tento pojem ve vztahu k pojmu školní připravenosti. Kromě znaků školní zralosti a připravenosti, které jsou významné pro zaměření její práce, autorka věnuje pozornost také celému procesu nástupu do školy, možnostem včasné diagnostiky nezralosti při zápisu i procedurálním náležitostem odkladu školní docházky, případně dodatečného odkladu. Poněkud mne překvapilo, když autorka uvedla (str. 32), že vyšetření školní zralosti v OPPP nebylo povinné před zákonem z r. 2004. Z mé zkušenosti v OPPP toto vyšetření povinné bylo alespoň do roku 1983, kdy jsem z poradny odcházela na fakultu. Bylo by rovněž vhodné, kdyby v průběhu obhajoby autorka vysvětlila tabulku na str. 39, čísla nejsou srozumitelná.

V praktické části své práce autorka nejdříve popisuje mateřskou školu, kde prováděla svůj výzkum a systém práce v této MŠ (poznámka - do veřejně přístupné práce není vhodné uvádět přesné údaje, které by mohly vést k identifikaci dětí - zde například přesná adresa MŠ). Dále uvádí přehled metod, které použila k diagnostice, následují kazuistiky sledovaných dětí. U metod by bylo vhodné doplnit také jejich zdroj a způsob hodnocení - jasné je to u kresby, kde se autorka opírá o test školní zralosti, naopak nevíme, jaký je původ pracovních listů - jestli jsou dílem autorky samotné nebo použila techniky, která je součástí nějakého souboru? (To, že je v závěru přehledu výsledku uveden seznam pravděpodobných zdrojů jednotlivých metod je nedostačující.) Zvláště u tabulky 2. není jasně uveden zdroj informací a kritéria vyhodnocení - šlo o pozorování, byla data získána v rozhovru s učitelkou dítětem, zkouškou (např. používání nůžek tím, že dítě dostane za úkol s nůžkami pracovat)? K určení laterality byl použit nějaký etst, nebo pouze pozorování? Podle čeho byl určován tělesný vývoj? Tak bychom mohli pokračovat takřka u každé položky této tabulky. Nechci tím zpochybňovat výsledky, které autorka získala, ale jejich platnost je zpochybněna už tím, že nevíme, jak byla získány.

(Poznámka - na str.57 první odstavec po tabulce není dokončen.) Autorka by měla při obhajobě doplnit údaje z diagnostiky emocí, vůle a hry (jak zjišťovala a kde jsou výsledky), nevíme ani, jak byla zjišťována a podle čeho hodnocena paměť. Poslední záhadou je pro mne, jak autorka došla k souhrnnému výsledku pedagogické diagnostiky - i toto by bylo zapotřebí objasnit.

Celkově je možno k práci, zvláště k její praktické části říci, že autorka nashromáždila velké množství dat, zjevně investovala do svého výzkumu mnoho času a energie, ovšem výsledky jsou prezentovány způsobem, který neumožňuje jejich reálné využití. Vzhledem k závažnosti tématu je to škoda. Práce ovšem splňuje základní nároky, kladené na práce tohoto typu a proto ji doporučuji k obhajobě. Otázky k obhajobě jsou obsaženy v textu posudku, pokud se autorce podaří doplnit chybějící údaje, je možné tomu přizpůsobit výsledné hodnocení. V současném stavu práci hodnotím známkou **dobře**.

V Praze 4.1.2006

